

FM: Vērojams pārsteidzošs inflācijas samazinājums gada sākumā

Publicēts: 31.01.2018.

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem patēriņa cenu līmenis 2016. gada janvārī, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, ir samazinājies par 0,6%, kas ir netipiski augsts kritums gada pirmajam mēnesim. Patēriņa cenu dinamiku gada sākumā parasti ietekmē sezonālie faktori, un arī šajā reizē tas nebija izņēmums. Pēc jaunā gada parasti būtisks sezonāls kritums novērojams apģērbu un apavu cenām (-6,4%), kas ir saistīts ar ziemas preču izpārdošanu. Tieši apģērbu un apavu cenu kritumam bija lielākā negatīvā ietekme uz patēriņa cenu izmaiņām mēneša griezumā.

2015. gadā galvenais patēriņa cenu izmaiņu ietekmējošais faktors ne tikai Latvijā, bet arī eirozonā kopumā bija zemās energoresursu cenas pasaulē. Arī 2016. gadā energoresursu cenu krituma tendence turpināsies, tādējādi negatīvi ietekmējot degvielas cenas, kā arī gāzes un siltumenerģijas tarifus. Neskatoties uz akcīzes nodokļa likmes paaugstināšanu benzīnam, dīzeļdegvielai un naftas gāzei no šī gada janvāra, degvielas cenas turpināja samazināties par 3,3% salīdzinājumā ar 2015. gada decembri. Jāatzīmē, ka naftas Brent markas vidējā cena 2016. gada janvārī samazinājās līdz vienpadsmit gadu zemākajam līmenim, noslīdot līdz 30,8 dolāriem par barelu. Lētās naftas dēļ tika pārskatīti arī gāzes tarifi mājāsaimniecībām, kā rezultātā janvārī gāzes cenas samazinājās par 2,6%. Papildus tam janvārī samazinājušies arī elektroenerģijas tarifi vidēji par 1,8%, ko ietekmēja tirdzniecības cenu kritums atsevišķiem Latvenergo Elektrum tarifu plāniem.

Noderīga ziņa? Padalies!

Gada sākumam parasti raksturīgs sezonāls kāpums atsevišķām pārtikas precēm, un šis faktors neizpalika arī šogad. Spēcīgs dārzeņu cenu kāpums par 7,3% salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi ietekmēja pārtikas preču cenu nelielu pieaugumu par 0,2%. Taču citām pārtikas precēm, piemēram, gaļai, pienam un augļiem, fiksēts cenu samazinājums.

Kopumā 2016. gada janvārī preču cenas bija par 0,7% zemākas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi, savukārt pakalpojumu cenas - par 0,2% zemākas.

Gada griezumā pretēji parasti gaidāmajam cenu pieaugumam šoreiz cenas samazinājās par 0,3%. To galvenokārt ietekmēja pārtikas cenas un ar energoresursiem saistīto preču cenas, kuru kopējais devums inflācijā bija aptuveni -1,0%. Svarīgi atzīmēt, ka degvielas cenu kritums šī gada janvārī ir būtiski zemāks nekā iepriekšējā gadā un no divciparu skaitļa samazinājies līdz 6,6%.

Tajā pat laikā pozitīvi vērtējams, ka pakalpojumu cenas saglabā iepriekšējā gada pozitīvo dinamiku, pieaugot par 2,1% salīdzinājumā ar 2015. gada janvāri.

Kopumā jāsecina, ka pakāpenisks pirktspējas pieaugums kopā ar akcīzes nodokļa likmes paaugstinājumu degvielai un alkoholiskiem dzērieniem, kā arī cigaretēm no šī gada marta paaugstinās patēriņa cenas. Tajā pašā laikā negatīvu spiedienu uz cenām turpinās dot krītošas pārtikas un naftas cenas pasaules tirgos, lai gan mazākā mērā nekā pērn.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-verojams-parsteidzoss-inflacijas-samazinajums-gada-sakuma>